

У Лісостепу, Поліссі, осередково північних та східних областях Степу помірно тепла, суха і сонячна погода сприяла розвитку та шкідливості **злакових мух, попелиць, цикадок, хлібних блішок** у посівах **озимих зернових колосових культур**. За вищевказаних погодних умов в озимині, розміщеній після стерньових попередників, активізувалось живлення личинок **хлібної жужелиці (туруна)** та гусениць **озимої совки**, які в чисельності 0,5-3, макс. до 5 екз. на кв.м на 5-85% площ пошкодили 2-7% рослин.

Окрім того, на ранніх розкущених посівах **озимих пшениці** та **ячменю** відмічається наростання хвороб, а саме **борошнистої роси, септоріозу, гельмінтоспоріозу, бурої листкової іржі та кореневих гнилей**, якими охоплено 0,5-8, макс. 14% (Тернопільська обл.) рослин на 5-20% площ.

Проти зазначених шкідників за надпорогової чисельності та температури повітря не нижче +5°C озимі зернові у фази сходи - початок кушіння захищають через осередкові чи всуціль полів обприскування дозволеними інсектицидами. Для збереження зимостійкості рослин посіви оздоровлюють рекомендованими фунгіцидами відповідно до «Переліку».

В **озимому ріпаку** на 3-15% рослин шкодять несправжні гусениці **ріпакового пильщика, хрестоцвіті блішки, капуста попелиця**. Осередково в посівах культури живляться гусениці різних віків **совок, біланів, жуки ріпакового листкоїда**. На 10-35% площ лісостепових та поліських, осередково степових (Дніпропетровськ) областей 3-8% рослин ріпаку хворіє на **пероноспороз, альтернاریоз, борошністу росу, циліндроспоріоз, фомоз**. Надпорогову чисельність шкідників знешкоджують через обприскування дозволеними до використання препаратами.

Відмічається повсюдне зростання (природне для жовтня) популяції **звичайної сірої та гуртової полівок** (зеленоїдні форми **мишоподібних гризунів**), які розселяються за межі місць резервацій в нові місця, зокрема на угіддя під **багаторічними травами** та сходи **озимих зернових та ріпаку**. Спеціалістами при детальних та маршрутних обстеженнях площ **озимих культур** встановлено, що на 1 га нараховується в середньому 2-5, жилих колоній гризунів. На ряді площ під **багаторічними травами**, подекуди неугіддях мають місце 3-4 макс. 7 (Чернівецька, Херсонська обл.) жилих колоній на гектарі. В Степу, південному та центральному Лісостепу на незораних полях після збирання врожаю зростає кількість **курганчикової миші**, яка зелених рослин майже не споживає, проте харчується насінними кормами із культурних та диких злаків.

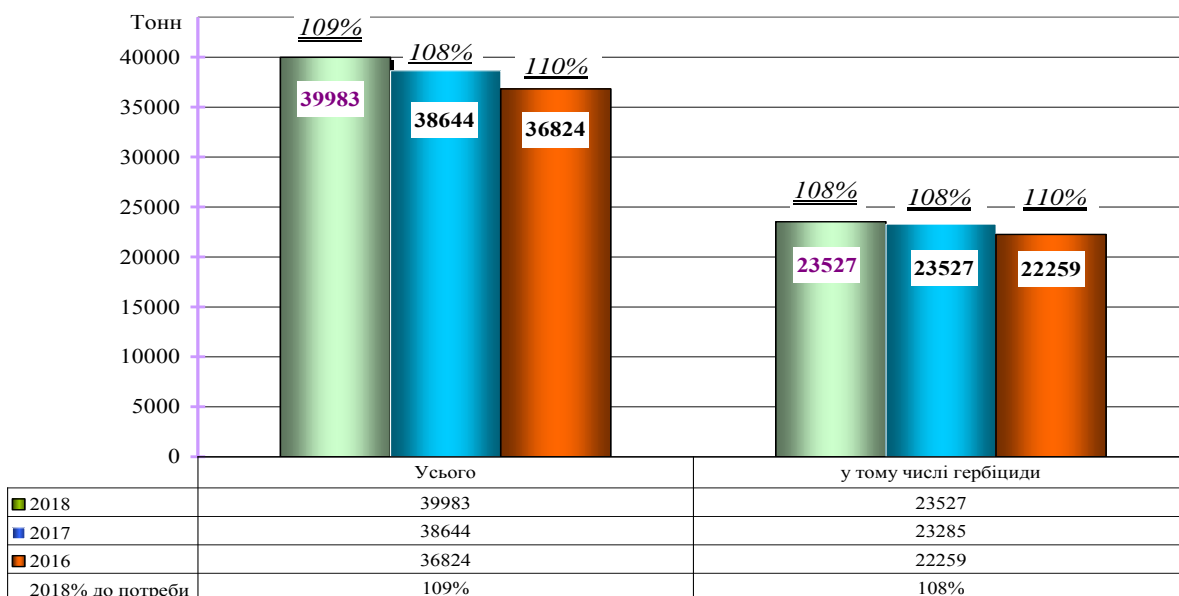
У зниженні чисельності мишоподібних гризунів, зокрема полівок, важливу роль відіграє система запобіжних заходів. Знешкодження їх в першу чергу досягається вчасною та якісною зяблевою оранкою, яка руйнує нори і знищує кормову базу, при цьому гине або травмується третина дорослих і всі молоді особини гризунів. Наявність 3-5 і більше жилих колоній на гектарі посіву свідчить

про загрозу суттєвих пошкоджень рослин та необхідність захисту шляхом застосування родентицидів.

У господарствах здійснюється постійний фітосанітарний нагляд за посівами сільськогосподарських культур.

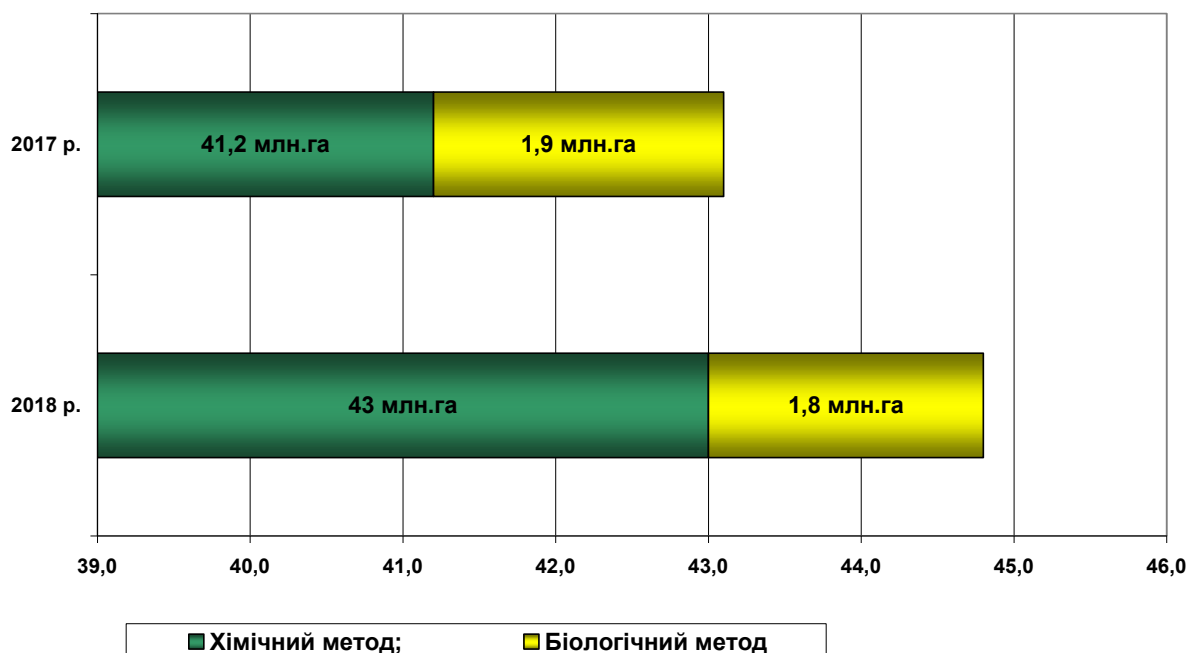
За оперативною інформацією Головних управлінь Держпродспоживслужби про хід робіт із захисту рослин станом на **19 жовтня 2018 року**:

1. Для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур поставлено на ринок, з урахуванням наявних, біля **40 тис. тонн** пестицидів, або **109%** до потреби пестицидів на 2018 рік, в тому числі – **23,5 тис. тонн** гербіцидів, або **108%** до потреби препаратів.

2. В господарствах України закінчується посів озимих культур. Забезпечено протруєння близько 1,2 млн. тонн насіння озимих культур врожаю 2019 року, що становить 96% від загальної кількості посівного матеріалу, який необхідно протруїти.

3. Захист посівів сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб та бур'янів проведений на площі **45,2** млн. га (в 2017 році – 43,4 млн. га), в тому числі біологічний метод захисту рослин застосовано на площі **1,8** млн.га (в 2017 році – 1,9 млн. га).

Від мишоподібних гризунів проведені захисні заходи на площі **86** тис.га (в 2017 році – 14 тис. га), в т.ч. оброблено **32** тис. га (в 2017 році – 3,5 тис. га) озимих зернових культур.

Для проведення всього комплексу заходів захисту рослин від шкідливих організмів всього використано **39,1** тис. тонн пестицидів і біопрепаратів. Догляд за посівами озимих культур триває.